

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 33/2015-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. januára 2015 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Mrázovský & partners, s. r. o., Mariánske námestie 2, Žilina, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Jána Mrázovského, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 2 Tos 104/2014 z 9. októbra 2014, ako aj uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 22 T 190/2013 z 26. septembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. decembra 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou Mrázovský & partners, s. r. o., Mariánske námestie 2, Žilina, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Jána Mrázovského, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Tos 104/2014 z 9. októbra 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“), ako aj uznesením Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 22 T 190/2013 z 26. septembra 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“).

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je väzobne stíhaný, pričom jeho trestná vec sa nachádza v štádiu po podaní obžaloby, pričom v nej v čase podania sťažnosti už prebiehalo hlavné pojednávanie. Vec je okresným súdom vedená pod sp. zn. 22 T 190/2013.

Na hlavnom pojednávaní konanom 5. septembra 2014 sťažovateľ podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, ktorú ústne odôvodnil do zápisnice z hlavného pojednávania.

Podstata odôvodnenia žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu spočíva v tom, že podľa jeho presvedčenia o jeho predchádzajúcej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu nerozhodoval zákonný sudca (okresný súd o nej rozhodol 17. júla 2014 tak, že ju zamietol, pozn.), keďže v tom čase nebolo ešte právoplatne rozhodnuté o námietke zaujatosti predsedu senátu [REDAKOVANÉ], ktorú na hlavnom pojednávaní konanom 10. júna 2014 vzniesla obhajkyňa sťažovateľa a s ktorou sa sťažovateľ stotožnil

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie vyplýva, že o námietke zaujatosti predsedu senátu rozhodol okresný súd na hlavnom pojednávaní konanom 10. júna 2014 tak, že jej

nevyhovelo, pričom proti uzneseniu okresného súdu o nevyhlásení predsedu senátu [REDAKOVANÉ] z vykonávania trestného konania v trestnej veci sťažovateľa podal sťažovateľ ihneď po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní sťažnosť. Písomné vyhotovenie uznesenia o nevyhlásení predsedu senátu bolo sťažovateľovi doručené 22. júla 2014. Krajský súd o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu o nevyhlásení predsedu senátu z 10. júna 2014 rozhodol uznesením zo 6. augusta 2014 tak, že ju zamietol.

Svoju ďalšiu žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu podanú na hlavnom pojednávaní konanom 5. septembra 2014 teda sťažovateľ odôvodnil tým, že o jeho predchádzajúcej žiadosti sťažovateľa nerozhodoval zákonný sudca, pričom zdôraznil, že pred predchádzajúcim rozhodnutím okresného súdu o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu vydaným 17. júla 2014 mu ešte nebolo ani doručené uznesenie okresného súdu z 10. júna 2014 o nevyhlásení predsedu senátu [REDAKOVANÉ] z vykonávania trestného konania v jeho trestnej veci.

Na hlavnom pojednávaní konanom 5. septembra 2014 sťažovateľ zároveň podal do zápisnice návrh na odňatie jeho trestnej veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 22 T 190/2013 okresnému súdu v zmysle § 23 ods. 1 Trestného poriadku a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa, a to v zásade z rovnakých dôvodov, z akých podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, teda z dôvodu, že o jeho predchádzajúcej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu podľa jeho tvrdenia nerozhodoval zákonný sudca.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 4 Ndt 14/2014 z 12. septembra 2014 rozhodol o návrhu sťažovateľa na odňatie jeho trestnej veci tak, že trestná vec sa okresnému súdu neodníma.

Okresný súd rozhodol o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu z 5. septembra 2014 na neverejnom zasadnutí konanom 26. septembra 2014 napadnutým uznesením tak, že ju zamietol, pričom zároveň tiež rozhodol, že väzba sa nenahrádza dohľadom probačného a mediačného úradníka.

V odôvodnení napadnutého uznesenia okresného súdu sa okrem iného uvádza: „Okresný súd Žilina uznesením č. k. 22 T/190/2014 zo dňa 10. 6. 2014 rozhodol o nevyhlúčení predsedu senátu [REDAKOVANÉ] /č. l. 3553/, pričom v tom čase bol zjavný /zákonom expresis verbis neupravený/ časový priestor na jeho vyhotovenie, nakoľko hlavné pojednávanie bolo najbližšie vytýčené po vyjadrení procesných strán k predmetnému – vrátane obž. [REDAKOVANÉ] a jeho obhajcov na deň 18. 8. 2014. Súd o vznesenej námietke rozhodol, pričom vyhotovenie uznesenia bolo realizované s prihliadnutím na dlhodobu procesným stranám avizovanú dovolenku predsedu senátu a na skutočnosť, že najbližšie nariadený termín hlavného pojednávania je dňa 18. 8. 2014. Odôvodnenie rozhodnutia súdu bolo na hlavnom pojednávaní vykonané za prítomnosti obž. [REDAKOVANÉ] a jeho obhajcu. Predseda senátu rozhodnutie odôvodnil podrobne s vysporiadaním sa so všetkými relevantnými skutočnosťami, na ktorých bolo predmetné rozhodnutie založené. Obžalovaný, obhajca vzali predmetné na vedomie, pričom deklarovali, že rozhodnutiu, odôvodneniu a poučeniu o opravnom prostriedku porozumeli. Ako subjekt podávajúcí sťažnosť proti rozhodnutiu súdu mali k dispozícii všetky súdom verbálne deklarované časti odôvodnenia rozhodnutia súdu, ktoré si na hlavnom pojednávaní vypočuli. Všetky tieto skutočnosti boli poňaté v zápisnici o hlavnom pojednávaní kde boli poňaté aj okolnosti za ktorých došlo k určeniu jednotlivých termínov hlavného pojednávania. Obžalovaný týmito zápisnicami disponoval. Obžalovaný [REDAKOVANÉ] hneď v prvý deň pracovnej dovolenky predsedu senátu dňa 30. 6. 2014 doručil Okresnému súdu Žilina žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu /č. l. 3584 – 3585/. Zastupujúca sudkyňa zákonného sudcu [REDAKOVANÉ] – v prvom rade, určila termín neverejného zasadnutia o dva týždne na v poradí druhý deň po návrate predsedu senátu z pracovnej dovolenky /č. l. 3586/. Predseda senátu pôsobiaci na dovolenke v zahraničí o žiadosti obžalovaného počas pobytu vedomosť nemal. O žiadosti obž. [REDAKOVANÉ] o prepustenie z väzby na slobodu bolo rozhodované v dňoch 16. – 17. 7. 2014 /č. l. 3593 – 3595, 3623 – 3630/. V tom čase už bolo uznesenie Okresného súdu Žilina o nevyhlúčení predsedu senátu [REDAKOVANÉ] vyhotovené. Toto rozhodnutie bolo následne procesným stranám aj doručované /č. l. 3622/. Spis nebol predložený na rozhodnutie Krajskému súdu v Žiline o sťažnosti proti rozhodnutiu súdu o

nevyklúčení [REDACTED] po obdržaní doručeníek, nakoľko o žiadosti obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu bolo nevyhnutné rozhodnúť /vrátane vyhotovenia rozhodnutia/ bez odkladu a to na základe dôkazov uvedených v spise tunajšieho súdu. Súd obratom rozhodol o žiadosti obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu, vyhotovil dotknuté uznesenie /č. l. 3651 – 3666/, toto doručil relevantným procesným stranám a vec v kvalifikovanej lehote predložil na rozhodnutie o sťažnostiach obžalovaného Krajskému súdu v Žiline /č. l. 3668/. S poukazom na popísanú genézu procesných úkonov súdu a okolností podávaných žiadostí obžalovaného, Okresný súd Žilina konštatoval, že o všetkých návrhoch obžalovaného bolo riadne rozhodnuté, rozhodnutia boli podrobne odôvodnené, písomne vyhotovené, pričom tieto rozhodnutia boli následne preskúmané súdom II. stupňa po podaných opravných prostriedkoch. Berúc do úvahy viaceré druhy návrhov oprávnených osôb podávaných bezprostredne po sebe, súd o predmetnom rozhodol tak, aby bolo o nich rozhodnuté v lehotách stanovených zákonom, resp. v inej súdnu praxou ustálennej lehote. Rovnako sa k obžalovaným napádanému /návrh na odňatia a prikázanie veci/ postupu Okresného súdu Žilina vyjadril aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v Bratislave, ktorý v rozhodnutí podrobne špecifikoval dôvody na nevyhovenie návrhu obžalovaného na odňatie a prikázanie veci z dôvodu ním /obžalovaným/ deklarovaného porušenia práv tunajším súdom.

Otázka podaného opravného prostriedku a následných procesných úkonov súdu je upravená v ust. § 32 ods. 4 Tr. por. Bolo zrejmé, že senát Okresného súdu Žilina v dotknutom rozhodnutí rozhodol tak, že [REDACTED] nevyklúčil z vykonávania úkonov trestného konania. Dňa 17. 7. 2014 bol vykonaný taký procesný úkon súdu, ktorý nezniesol odklad, nakoľko rozhodovanie o žiadosti obžalovaného o prepustenie z väzby takýmto úkonom bezpochyby je. Nerozhodovanie o predmetnej žiadosti obžalovaného by malo za následok rovnako aj porušenie účelu trestného konania vykonávaného u obžalovaného väzobne. Súd mohol v danom štádiu trestného konania konať v podobe neodkladného úkonu, nakoľko námietku obžalovaného považoval /a aj tak rozhodol/ za opodstatnenú. Neopodstatnenosť takejto námietky bola následne vyslovená aj rozhodnutím Krajského súdu v Žiline, ktorý rozhodoval o námietke na podklade podanej sťažnosti ako súd II. stupňa. Úkony Okresného súdu Žilina – rozhodovanie o žiadosti

obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu zo dňa 17. 7. 2014 je preto nevyhnutné vnímať komplexne aj s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline, ktorý sťažnosť obžalovaného proti rozhodnutiu Okresného súdu Žilina – o nevyhlúčení predsedu senátu zamietol. Predmetným rozhodnutím súdu bolo potvrdené rozhodnutie Okresného súdu Žilina t. j., že predseda senátu je osobou, ktorá nie je zaujatá. A contrario, v prípade ak by súd II. stupňa rozhodol tak, že by sťažnosti obžalovaného vyhovel s konštatovaním, že predseda senátu [REDACTED] je zaujatý, predmetné by malo bezpochyby vplyv na vnímanie rozhodnutia Okresného súdu Žilina sp. zn. 22 T/190/2014 zo dňa 17. 7. 2014, ktorým súd /predseda senátu [REDACTED] a členovia senátu/ zamietol žiadosť obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu a iné.

Na margo vyššie uvedeného je vhodné poznamenať, že bezprostredné rozhodovanie súdu o žiadosti obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu v situácii kedy ešte nenadobudlo právoplatnosť rozhodnutie súdu o nevyhlúčení sudcu /po vznesenej námietke zaujatosti procesnou stranou/ nie je apriori dôvodom na prepustenie obžalovaného z väzby ak navyše rozhodnutie súdu o nevyhlúčení sudcu následne nadobudlo právoplatnosť.“

Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd napadnutým uznesením sp. zn. 2 Tos 104/2014 z 9. októbra 2014 tak, že sťažnosť sťažovateľa zamietol.

V odôvodnení napadnutého uznesenia krajského súdu sa okrem iného uvádza:

„Je zrejmé, že podstatou sťažnosti a samotnej žiadosti o prepustenie z väzby je skutočnosť, že o žiadosti o prepustenie z väzby dňa 17. 7. 2014 rozhodol sudca [REDACTED] napriek tomu, že rozhodnutie, ktorým rozhodol o svojom nevyhlúčení nebolo právoplatné, čím došlo k porušeniu práva obžalovaného, ktoré vyplývajú z čl. 5 ods. 4 Dohovoru, čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy ako aj čl. 8 ods. 2 a 5 Listiny. Tento stav je pritom možné – podľa obžalovaného – napraviť iba tým, že bude neodkladne prepustený z väzby na slobodu.

Na tomto mieste krajský súd považuje za potrebné poznamenať, že je pravdou, že obžalovaný podal námietku zaujatosti voči konajúcemu predsedovi senátu

██████████, o ktorej bolo rozhodnuté dňa 10. 6. 2014. Predmetné uznesenie bolo expedované z okresného súdu dňa 21. 7. 2014, pričom už dňa 30. 6. 2014 bola doručená okresnému súdu žiadosť o prepustenie z väzby obžalovaného na slobodu. O tejto žiadosti rozhodol sudca dňa 17. 7. 2014. V čase vykonávania tohto úkonu obžalovaný nenamietal, že sudca ██████████ rozhoduje o predmetnej žiadosti. Okresný súd svoj postup podrobne odôvodňuje v písomných dôvodoch svojho uznesenia poukazujúc na presnú chronológiu svojich úkonov.

Je nesporné, že väzobné veci je súd povinný vybavovať prednostne a urýchlene. Neodkladné rozhodovanie o žiadosti o prepustenie z väzby vyplýva z ustanovení Trestného poriadku, ako aj z článku 17 ods. 2 Ústavy SR, článku 17 ods. 5 Ústavy SR a § 2 ods. 6 Tr. por., pričom vo vzťahu k rozhodovaniu o žiadosti o prepustenie z väzby je nutné prihliadať aj na judikatúru Ústavného súdu SR, podľa ktorej sa jednotlivé lehoty z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchllosti posudzujú podľa všetkých okolností prípadu, spravidla lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú požiadavke rýchlosti. V tejto súvislosti Ústavný súd konštatoval, že požiadavke neodkladnosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby v zmysle článku 17 ods. 2 a 5 Ústavy SR nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu 1 mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne. Okresný súd pritom postupom podľa § 32 ods. 4 Tr. por. považoval rozhodnutie o žiadosti o prepustenie z väzby obžalovaného ██████████ za úkon, ktorého nevykonanie by mohlo ohroziť účel trestného konania.

Na tomto mieste je nutné tiež uviesť, že krajský súd rozhodujúc o sťažnosti proti uzneseniu zo dňa 17. 7. 2014 svojím uznesením zo dňa 6. augusta 2014 zrušil napadnuté uznesenie, ktorým okresný súd rozhodol o žiadosti o prepustenie z väzby a sám v celom rozsahu rozhodol uznesením sp. zn. 2 Tos/84/2014 zo dňa 6. 8. 2014. Krajský súd rozhodoval ako nezávislý a nestranný súd. Uvedené naviac konštatoval aj Najvyšší súd SR vo svojom uznesení sp. zn. 4 Ndt/14/2014 zo dňa 12. 9. 2014, pri rozhodovaní o návrhu na odňatie a prikázanie veci inému súdu. Krajský súd tiež rozhodol o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o nevyhlásení ██████████ z prejednávania trestnej veci obžalovaného ██████████. Neboli zistené žiadne dôvody, ktoré by odôvodňovali iný postup.

Krajský súd je názoru, že obžalovaný je vo väzbe zo zákonných dôvodov a doposiaľ nebolo zistený také pochybenie, ktoré by zakladalo právo obžalovaného byť prepustený z väzby na slobodu.“.

Sťažovateľ namieta, že nemožno súhlasiť s odôvodnením napadnutého uznesenia okresného súdu, v ktorom sa uvádza, že rozhodovanie okresného súdu o predchádzajúcej žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu treba vnímať ako procesný úkon súdu, ktorý nezniesol odklad. Sťažovateľ pritom poukazuje na § 32 ods. 4 Trestného poriadku, podľa ktorého proti rozhodnutiu podľa odsekov 2 a 3 je prípustná sťažnosť, pričom po jej podaní sa vykoná len nariadený úkon trestného konania s výnimkou rozhodovania vo veci samej a úkon, ktorého nevykonanie by mohlo ohroziť účel trestného konania. Podľa názoru sťažovateľa *„Je nepochybné, že za danej procesnej situácie v prípade žiadosti sťažovateľa o prepustenie na slobodu nešlo v prípade neverejného zasadnutia o už nariadený úkon a rovnako nešlo o úkon, ktorého nevykonanie by mohlo ohroziť účel trestného konania.“.*

Sťažovateľ opakovane zdôrazňuje, že v čase rozhodovania okresného súdu o predchádzajúcej žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu mu ešte nebolo doručené písomné vyhotovenie uznesenia o nevyhlásení predsedu senátu z 10. júna 2014, pričom toto pochybenie nemôže napraviť skutočnosť, že okresný súd svoje rozhodnutie o nevyhlásení predsedu senátu ústne odôvodnil na hlavnom pojednávaní konanom 10. júna 2014.

Sťažovateľ považuje napadnuté uznesenia okresného súdu a krajského súdu za nedostatočne odôvodnené, pričom v tejto súvislosti uvádza, že *«Je zjavné, že... založil svoju žiadosť o prepustenie z väzby na skutočnosť, že o tejto rozhodol súd na čele s predsedom senátu, ktorý v čase rozhodovania nebol nestranným a nezávislým súdom. Podľa názoru sťažovateľa s poukazom na revízny princíp bolo povinnosťou krajského súdu zaoberať sa námietkami sťažovateľa, týkajúcimi sa namietanej zaujatosti predsedu senátu a tieto náležite a relevantne odôvodniť, teda dať na ne sťažovateľovi argumentačné odpovede. Namiesto toho krajský súd „vytkol“ sťažovateľovi, že v čase vykonávania úkonu*

(rozhodovanie o jeho žiadosti dňa 17. 07. 2014) tento nenamietal, že o tejto rozhoduje [REDAKOVANÉ] a skonštatoval, že okresný súd svoj postup podrobne odôvodnil v písomnom vyhotovení uznesenia.».

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo [REDAKOVANÉ]... nebyť pozbavený slobody inak než zo zákonných dôvodov podľa čl. 17 ods. 1, ods. 2, ods. 5 Ústavy SR a čl. 5 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Dohovoru, právo na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, a čl. 6 ods. 1 Dohovoru, právo na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy SR uznesením Krajského súdu Žilina sp. zn. 2 Tos/104/2014 zo dňa 09. 10. 2014 v spojení s uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 22 T/190/2013 zo dňa 26. 09. 2014 porušené bolo.

Zrušuje sa uznesenie Krajského súdu Žilina sp. zn. 2 Tos/104/2014 zo dňa 09. 10. 2014 v spojení s uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 22 T/190/2013 zo dňa 26. 09. 2014 a obžalovaný sa prepúšťa na slobodu.“

Sťažovateľ sa tiež domáha úhrady trov konania v celkovej sume 340,88 €.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

II.1 K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv podľa ústavy a dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd

môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu mohol sťažovateľ podať sťažnosť (čo aj využil), o ktorej bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv podľa ústavy a dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Vychádzajúc zo svojej ustálenej judikatúry, sa ústavný súd pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti sústredil na posúdenie, či ju nemožno považovať za zjavne

neopodstatnenú. V tejto súvislosti ústavný súd považuje v prvom rade za potrebné uviesť, že podstata námietok sťažovateľa sa týka rozhodovania okresného súdu o jeho predchádzajúcej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, o ktorej bolo rozhodnuté uznesením okresného súdu zo 17. júla 2014, a nie rozhodovania okresného súdu a krajského súdu o jeho následnej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 5. septembra 2014.

Práve okolnosti týkajúce sa predchádzajúceho rozhodovania okresného súdu o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu boli dôvodom, pre ktorý sťažovateľ podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu 5. septembra 2014.

V zásade jedinou námietkou sťažovateľa, ktorá sa týka rozhodovania okresného súdu a krajského súdu o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 5. septembra 2014, je námietka smerujúca proti nedostatočnému odôvodneniu napadnutého uznesenia krajského súdu.

Vychádzajúc predovšetkým z v časti I tohto uznesenia citovaných častí napadnutého uznesenia krajského súdu, ústavný súd zastáva názor, že v spojení s odôvodnením napadnutého uznesenia okresného súdu dáva vyčerpávajúcu odpoveď na sťažovateľovu argumentáciu uvedenú v jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 5. septembra 2014. Ústavný súd nemá dôvod spochybňovať argumenty uvedené v napadnutých rozhodnutiach okresného súdu a krajského súdu, pričom každý považuje z hľadiska požiadaviek na riadne odôvodnenie súdnych rozhodnutí, ktoré tvoria súčasť základného práva na súdnu ochranu, z ústavného hľadiska za akceptovateľné a v žiadnom prípade nie za arbitrárne, ako tvrdí sťažovateľ.

Osobitne poukazuje ústavný súd (v zhode s krajským súdom) na skutočnosť, že sťažovateľom spochybňované uznesenie okresného súdu zo 17. júla 2014 (sťažovateľ ho považuje za „kameň úrazu“, pozn.) bolo v celom rozsahu uznesením krajského súdu sp. zn. 2 Tos 84/2014 zo 6. augusta 2014 zrušené a nahradené vlastným rozhodnutím krajského súdu, ktorým bola jednak zamietnutá žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu a

jeho väzba nebola nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka, pričom zároveň označeným uznesením krajského súdu došlo aj k zmene dôvodov väzby.

Ústavný súd taktiež poukazuje (opäť v zhode s krajským súdom) na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Ndt 14/2014 z 12. septembra 2014, ktorým bolo rozhodnuté, že trestná vec sťažovateľa sa okresnému súdu neodníma, pričom dôvody, na základe ktorých sa sťažovateľ domáhal odňatia veci okresnému súdu, boli identické s dôvodmi, pre ktoré sťažovateľ podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu. S označeným uznesením najvyššieho súdu sa ústavný súd oboznámil, i keď nebolo prílohou sťažnosti, keďže je verejne prístupné na internetovom sídle najvyššieho súdu (http://www.supcourt.gov.sk/data/att/37109_subor.pdf).

Navyše ústavný súd konštatuje, že už samotná skutočnosť, že odôvodňovanie žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu s poukazom na predchádzajúce rozhodovanie o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, pri ktorom nebola právoplatne vyriešená otázka nezaujatosti predsedu senátu v situácii, keď v čase podania novej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu už bola otázka nezaujatosti predsedu senátu právoplatne vyriešená, a to v prospech nezaujatosti dotknutého, je podľa jeho názoru už na prvý pohľad zjavne neopodstatnené a zbytočne zaťažujúce rozhodovaciu agendu ústavného súdu.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd túto časť sťažnosti pri predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. januára 2015

